

LÊ-NIN

TOÀN TẬP

NHỮNG TRANG NHẬT KÝ
CỦA MỘT NHÀ CHÍNH LUẬN

BÀN VỀ THỎA HIỆP

TAI HOA SẮP ĐÊN VÀ NHỮNG
PHƯƠNG PHÁP NGĂN NGỪA TAI HOA ĐÓ

NHỮNG NHIỆM VỤ CỦA CÁCH MẠNG
CHỦ NGHĨA MÁC VÀ KHỞI NGHĨA

NHỮNG NGƯỜI BÔN-SÊ-VÍCH
SẼ GIỮ ĐƯỢC CHÍNH QUYỀN HAY KHÔNG?

34

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA

V.I.LÊ-NIN

TOÀN TẬP

34

Tháng Bảy - tháng Mười 1917

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA
HÀ NỘI - 2006

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

Khẳng định chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh là nền tảng tư tưởng và kim chỉ nam hành động là vấn đề có tính nguyên tắc đối với cách mạng Việt Nam; là bước phát triển về nhận thức và tư duy lý luận của Đảng ta trong công cuộc đổi mới, quyết tâm xây dựng đất nước theo con đường xã hội chủ nghĩa.

Những thành tựu mọi mặt do công cuộc đổi mới đất nước mang lại trong những năm qua thật đáng trân trọng và khích lệ, đồng thời đòi hỏi toàn Đảng, toàn dân phải tiếp tục nghiên cứu, phát triển lý luận cách mạng khoa học của chủ nghĩa Mác - Lênin để giải quyết những vấn đề thực tiễn đang đặt ra trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước trong giai đoạn hiện nay.

Với tinh thần đó, việc tìm hiểu, nghiên cứu có hệ thống và vận dụng sáng tạo những tư tưởng, những tinh hoa của chủ nghĩa Mác - Lênin là vô cùng quan trọng và cấp thiết đối với chúng ta hiện nay.

Đáp ứng nhu cầu học tập, nghiên cứu lý luận của đông đảo bạn đọc, đặc biệt là của các nhà hoạch định chính sách, các nhà khoa học, các nhà nghiên cứu, giảng viên và sinh viên các trường đại học, nhân dịp kỷ niệm 135 năm ngày sinh của Vladimir Illich Lenin (22-4-1870 – 22-4-2005), Nhà xuất bản Chính trị quốc gia xuất bản Bộ sách quý *V.I.Lênin - Toàn tập* gồm 55 tập và 2 tập Tra cứu.

Bộ sách *V.I.Lênin - Toàn tập* ra mắt bạn đọc lần này được xuất bản theo đúng nguyên bản của Bộ *V.I.Lênin - Toàn tập*, tiếng Việt, do Nhà xuất bản Sự thật, Hà Nội, hợp tác với Nhà xuất bản Tiến bộ, Mátxcơva, xuất bản vào những năm 70 - 80 thế kỷ XX.

*

* * *

Tập 34 của Bộ sách *V.I.Lênin - Toàn tập* gồm những tác phẩm của Lenin viết từ 10 (23) tháng Bảy đến 24 tháng Mười (6-11) năm 1917. Phản ánh tình hình nước Nga thời kỳ trước Cách

mạng Tháng Mười vĩ đại hết sức nhạy cảm, đây khó khăn: bọn mensêvich kết hợp với bọn xã hội chủ nghĩa - cách mạng, với Chính phủ tư sản lâm thời và bọn đế quốc thuộc khối đồng minh tiếp tục chiến tranh xâm lược; kinh tế bị tàn phá, rối loạn, kiệt quệ, nạn đói gia tăng, tài chính quốc gia phá sản, diện tích gieo trồng thu hẹp; bọn phản động tìm mọi cách bóp chết cách mạng, thanh toán các Xôviết; Chính phủ đàn áp công nhân, chúng ra lệnh bắt Lenin, khiến Người phải đi vào hoạt động bí mật và trốn ra nước ngoài chỉ đạo cách mạng từ xa.

Thời gian này (110 ngày) Lenin hoàn thành nhiều tác phẩm khoa học lôi lạc, trong đó có tác phẩm *Nhà nước và cách mạng* nổi tiếng in trong tập 33, phân tích khá sâu sắc tinh hình chính trị đất nước trong thời kỳ đột biến sâu sắc, vạch ra luận cương, định ra nhiều sách lược, khâu hiệu cách mạng mới cho Đảng Bônsêvich lãnh đạo cách mạng, kêu gọi công nhân, binh sĩ liên minh với nông dân tích lũy lực lượng đứng dưới ngọn cờ của Đảng chuẩn bị cho trận quyết định - giành thắng lợi Cách mạng Tháng Mười vĩ đại, mở ra kỷ nguyên mới cho lịch sử nhân loại. Nhờ vậy, Lenin đã vạch được cương lĩnh kinh tế sau cách mạng, phát triển học thuyết mácxít về cách mạng vô sản.

Nội dung những tác phẩm chính trong tập này được phân tích khá toàn diện trong phần *Lời tựa* in ở đầu sách, do Viện Nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lenin (Liên Xô) viết cho lần xuất bản bằng tiếng Việt.

Phần Phụ lục và các Bản chỉ dẫn (với những số trang tương ứng của phần nội dung trong tập) ở cuối sách được trình bày hết sức khoa học và chuẩn xác; đây là phần tra cứu rất bổ ích, góp phần làm sáng tỏ nhiều vấn đề trong nội dung tác phẩm, giúp bạn đọc hiểu sâu sắc hơn tư tưởng của V.I.Lenin.

Chú thích cuối trang bằng dấu (*) là của V.I.Lenin; chú thích bằng chữ số Arập (¹) là của Viện Nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lenin trực thuộc Ban Chấp hành Trung ương Đảng cộng sản Liên Xô (trước đây).

Hy vọng Bộ sách sẽ là tài liệu nghiên cứu và tham khảo bổ ích cho bạn đọc.

Tháng 2 năm 2006
NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA

LỜI TỰA

Tập 34 trong V. I. Lê-nin Toàn tập gồm những tác phẩm viết từ 10 (23) tháng Bảy đến 24 tháng Mười (6 tháng Mười một) 1917, vào thời kỳ chuẩn bị Cách mạng xã hội chủ nghĩa tháng Mười vĩ đại. Những tác phẩm trong tập này cho ta thấy rõ cuộc đấu tranh anh dũng của đảng bôn-sê-vích dưới sự lãnh đạo của Lê-nin trong việc chuẩn bị quần chúng về mặt chính trị và tổ chức để tiến hành khởi nghĩa vũ trang chống Chính phủ lâm thời tư sản, vì thắng lợi của cách mạng xã hội chủ nghĩa.

Trong thời kỳ này tình hình của đất nước cực kỳ phức tạp. Được sự ủng hộ của bọn men-sê-vich và bọn xã hội chủ nghĩa - cách mạng, Chính phủ lâm thời đã thực hiện ý muốn của giai cấp tư sản Nga và của bọn đế quốc thuộc khối Đồng minh là tiếp tục cuộc chiến tranh xâm lược đầy tội lỗi. Tại mặt trận, cuộc tấn công của quân Nga mở ra hồi tháng Sáu đã bị thất bại, làm cho hàng vạn người bị hy sinh thêm. Tình trạng kinh tế bị tàn phá chưa từng thấy và nạn đói đã tăng thêm ở trong nước sau ba năm bị cuộc chiến tranh đế quốc làm cho kiệt quệ. Sự rối loạn của tất cả các ngành kinh tế quốc dân thì ngày càng lan rộng và trầm trọng thêm. Nhằm mục đích chống cách mạng, bọn tư bản đã phá hoại sản xuất, tổ chức phá hoại ngầm, đóng cửa xí nghiệp. Ngành vận tải đã lâm vào tình trạng bị tàn phá hết sức nghiêm trọng. Đất nước đứng trước sự phá sản về

tài chính. Việc phát hành tiền giấy không ngừng tăng lên. Trong nông nghiệp, diện tích gieo trồng đã giảm gần một nửa so với mức trước chiến tranh. Bọn tư bản và địa chủ hy vọng rằng tình trạng kinh tế bị tàn phá và nạn đói sẽ tạo điều kiện để chúng có thể nhanh chóng bóp chết cách mạng, thanh toán chế độ cộng hòa và các Xô-viết.

Sự kiện tháng Bảy - Chính phủ lâm thời, với sự đồng lõa của Ban chấp hành trung ương các Xô-viết do bọn men-sê-vich và bọn xã hội chủ nghĩa - cách mạng thao túng, đã ra lệnh bắn vào cuộc biểu tình hòa bình ngày 4 (17) tháng Bảy của công nhân và binh sĩ ở Pê-tơ-rô-grát - là bước ngoặt trong quá trình phát triển của cách mạng. Tình trạng hai chính quyền song song tồn tại đã chấm dứt, chính quyền trong nước đã hoàn toàn chuyển vào tay Chính phủ lâm thời phản cách mạng.

Ngày 7 (20) tháng Bảy 1917 Chính phủ lâm thời ra lệnh bắt V. I. Lê-nin. Bọn phản cách mạng đặt cho mình nhiệm vụ là làm cho đảng bôn-sê-vich mất người lãnh đạo. Đảng đã đưa lãnh tụ của mình vào bí mật. Vla-đi-mia I-lịch đã sống gần một tháng ở Ra-dơ-líp, cách Pê-tơ-rô-grát không xa; ngày 9 (22) tháng Tám, Người chuyển sang Phần-lan, tại đó lúc đầu Lê-nin ẩn náu ở làng I-an-ca-la gần ga Tê-ri-ô-ki, sau đây trú hai ngày trong thành phố La-kho-ti, rồi sau thì ở Hen-xinh-pho; nhưng từ ngày 17 (30) tháng Chín, Lê-nin lại chuyển về Vư-boóc-gơ để ở gần Pê-tơ-rô-grát hơn. Sự phát triển của cách mạng, sự cần thiết phải trực tiếp lãnh đạo việc chuẩn bị cuộc khởi nghĩa vũ trang đã bức bách đòi hỏi V. I. Lê-nin trở về Pê-tơ-rô-grát; theo quyết định của Ban chấp hành trung ương, ngày 7 (20) tháng Mười, Lê-nin đã chuyển về Pê-tơ-rô-grát, ở đó Người đã trú tại một căn nhà bí mật cho đến tối 24 tháng Mười (6 tháng Mười một).

Ở trong điều kiện rất bí mật, Lê-nin vẫn chỉ đạo hoạt động của đảng, chăm chú theo dõi tình hình trong nước,

đưa ra những chỉ thị về tất cả những vấn đề tối quan trọng của quá trình phát triển cách mạng. Trong 110 ngày sống bí mật, V. I. Lê-nin đã viết được hơn 65 bài và thư. Người làm việc rất nhiều để nghiên cứu lý luận chủ nghĩa Mác. Trong thời gian này Người đã hoàn thành tác phẩm lôi lạc là cuốn "Nhà nước và cách mạng", cuốn sách này được đưa vào tập 33 của Toàn tập. Tất cả những tác phẩm được đưa vào tập này đều do V. I. Lê-nin viết trong thời kỳ sống bí mật.

Trong các luận cương "Tình hình chính trị" mở đầu tập này, trong các tác phẩm "Bàn về khẩu hiệu", "Về những ảo tưởng lập hiến", "Những bài học của cách mạng", Lê-nin đã phân tích một cách sâu sắc sự đột biến trong tình hình chính trị của đất nước, vạch ra và luận chứng sách lược mới của đảng bôn-sê-vích. Lê-nin vạch rõ, thế lực phản cách mạng đã được tổ chức lại, đã được củng cố và thực tế đã nắm lấy chính quyền. Bọn men-sê-vích và bọn xã hội chủ nghĩa - cách mạng thì đã hoàn toàn rơi vào phe phản cách mạng. Các Xô-viết do bọn này lãnh đạo đã trở thành một cái đuôi của Chính phủ lâm thời tư sản. Lê-nin viết: "Tất cả mọi hy vọng vào sự phát triển hòa bình của cách mạng Nga đã vĩnh viễn tiêu tan. Tình hình khách quan là: hoặc chuyên chính quân sự sẽ thắng lợi triệt để, hoặc khởi nghĩa vũ trang của công nhân sẽ thắng lợi, và thắng lợi này chỉ có thể đạt được nếu khởi nghĩa kết hợp được với một cao trào quần chúng sâu sắc chống lại chính phủ và giai cấp tư sản, cao trào này do sự suy sụp kinh tế và việc kéo dài chiến tranh gây ra" (tập này, tr. 3). Lê-nin đưa ra những chỉ thị về việc tập hợp lực lượng để chuẩn bị khởi nghĩa vũ trang, về các hình thức hoạt động mới trong quần chúng, về việc kết hợp công tác hợp pháp với công tác bất hợp pháp.

Tình hình chính trị mới ở trong nước đòi hỏi đảng phải thay đổi những khẩu hiệu thuộc sách lược. Trong các luận